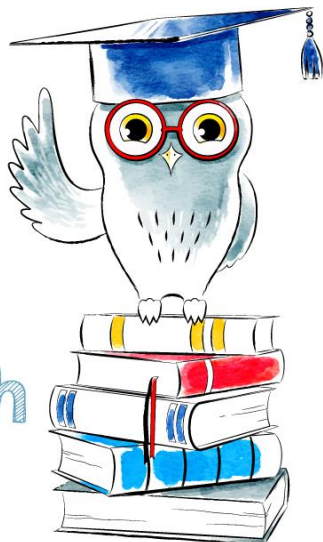

*Jačanje bipartitnog socijalnog dijaloga u
sektoru osnovnog obrazovanja*

Sindikata
hrvatskih
učitelja

www.esf.hr

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

ISTRAŽIVANJE O KVALITETI RADNIH ODNOSA I KVALITETI SUSTAVA OSNOVNOG OBRAZOVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Preporuke i smjernice za
unaprjeđenje sustava

Projektni tim

- Sanja Šprem, voditeljica projekta
- Ana Tuškan, koordinatorica edukacijskih aktivnosti
- Dajana Krnek, koordinatorica međunarodnih aktivnosti
- Sandra Kimovec, stručni asistent u provedbi projekta

- Stručni i istraživački tim: Lucija Barjašić Špiler, Đurđica Krtanjek, Ivica Šušak, mr. sc. Danica Lisičar, dr. sc. Ljiljana Kaliterna Lipovčan, dr. sc. Toni Babarović, dr. sc. Iva Šverko, dr. sc. Maja Tadić Vujčić

Područja istraživanja

- Plaće, radno vrijeme i normiranje rada
- Upravljačka kultura i kompetencije
- Pravednost i diskriminacija u školi
- Ulaganje u ljudske resurse
- Kvaliteta radnog života
- Zadovoljstvo kvalitetom sustava
- Prepoznavanje kvalitete rada i nagrađivanje
- Stavovi o eksperimentalnoj provedbi programa „Škola za život”

Istraživanje, preporuke i smjernice

- Sudionici u istraživanju: učitelji, pripadnici administrativnog i upravljačkog osoblja, stručni suradnici, pripadnici pomoćnog osoblja
- kraj 2018. godine
- N = 6494

- Početak 2019. godine prvi rezultati
- Održan okrugli stol o eksperimentalnom programu „Škola za život”

Istraživanje, preporuke i smjernice

01/ Portret zaposlenika

- 85 % radi u jednoj školi
- većina radi u punom radnom vremenu
- 96 % ugovor o radu na neodređeno vrijeme
- Sudionici istraživanja podjednako često rade u školama u kojima se rad odvija u jednoj i u dvije smjene
- Broj radnih sati veći od propisanog (učitelji, upravljačko i administrativno osoblje)

Istraživanje, preporuke i smjernice

01/ Portret zaposlenika

- Rad subotom i nedjeljom (23 % - 25 % zaposlenika; 7 % - 10 % zaposlenika)
- Rad vikendom nije dodatno plaćen (73 % pomoćno osoblje; 90 % - 98 % ostali zaposlenici)
- 21 % zaposlenika radi povremeno na drugom plaćenom poslu (oko 9 sati tjedno)
- 91 % izvor zarade je osnovna plaća; samo 4,5 % zaposlenika prima stimulaciju za uspješnost na radu
- Zaposlenici u velikoj mjeri doživljavaju poteškoće u održavanju kućanstva s trenutačnim mjesečnim primanjima

Učitelji razredne nastave

Na radnom mjestu učitelja/učiteljice razredne nastave pretežno su žene (96,5 %) u dobi od 45,2 godine sa 21 godinom ukupnoga radnog staža, od čega 20 godina radnog staža u školi. Njih 86 % radi samo u jutarnjoj smjeni. Mentora ili savjetnika je 16,3 %. Određene financijske poteškoće u kućanstvu ima 68,1 % ispitanih, a 15,1 % ih radi drugi plaćeni posao (ponekad ili stalno). Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,11.

3,11
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Učitelji predmetne nastave

Na radnom mjestu učitelja/učiteljice predmetne nastave pretežno su žene (79 %) u dobi od 42,1 godine sa 16 godina ukupnoga radnog staža, od čega 15 godina radnog staža u školi. Njih 96 % radi samo u jutarnjoj smjeni. Mentora ili savjetnika je 14,5 %. Određene financijske poteškoće u kućanstvu ima 61,7 % ispitanih, a 26,5 % ih radi drugi plaćeni posao (ponekad ili stalno). Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,08.

3,08
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Stručni suradnici

Na radnom mjestu stručnog suradnika/ suradnice pretežno su žene (93,1 %) u dobi od 42,7 godina sa 17 godina ukupnoga radnog staža, od čega 15 godina radnog staža u školi. Njih 56,7 % radi samo u jutarnjoj smjeni. Mentora ili savjetnika je 19,3 %. Određene financijske poteškoće u kućanstvu ima 61,7 % ispitanih, a 24,1 % ih radi drugi plaćeni posao (ponekad ili stalno). Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,23.

3,23
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Ravnateljji

Na radnom mjestu ravnatelja/
ravnateljice pretežno su žene (56,2 %)
u dobi od 50,8 godina sa 24 godine
radnog staža u školi. Njih 59,6 % radi
samo u jutarnjoj smjeni. Određene
financijske poteškoće u kućanstvu ima
45,2 % ispitanih, a 28,6 % ih radi drugi
plaćeni posao (ponekad ili stalno).
Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,07.

3,07
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Tajnici

Na radnom mjestu tajnika/tajnice pretežno su žene (82,4 %) u dobi od 47,4 godine sa 22 godine ukupnoga radnog staža, od čega 18 godina radnog staža u školi. Njih 90,9 % radi samo u jutarnjoj smjeni. Određene financijske poteškoće u kućanstvu ima 73,7 % ispitanih, a 9,2 % ih radi drugi plaćeni posao (ponekad ili stalno). Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,05.

3,05
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Administrativno -tehničko osoblje

Administrativno osoblje pretežno je ženskog spola (84,5 %) u dobi od 47,2 godine sa 24 godine ukupnoga radnog staža, od čega 17 godina radnog staža u školi. Njih 89,6 % radi samo u jutarnjoj smjeni. Određene financijske poteškoće u kućanstvu ima 80 % ispitanih, a 15 % ih radi drugi plaćeni posao (ponekad ili stalno). Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,08.

3,08
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Spremačice

Na radnom mjestu spremača/spremačice pretežno su osobe ženskog spola (96,2 %) u dobi od 49,7 godina sa 22 godine ukupnoga radnog staža, od čega 14 godina radnog staža u školi. Njih 39,4 % radi samo u jutarnjoj smjeni. Određene financijske poteškoće u kućanstvu ima 83,7 % ispitanih, a 6,6 % ih radi drugi plaćeni posao (ponekad ili stalno). Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,28.

3,28
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Domari

Na radnom mjestu domara/domarke pretežno su osobe muškog spola (96,9 %) u dobi od 51,2 godine sa 29 godina ukupnoga radnog staža, od čega 15 godina radnog staža u školi. Njih 62,4 % radi samo u jutarnjoj smjeni. Određene financijske poteškoće u kućanstvu ima 81,6 % ispitanih, a 16 % ih radi drugi plaćeni posao (ponekad ili stalno). Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,26.

3,26
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Kuhari

Na radnom mjestu kuhara/kuharice pretežno su osobe ženskog spola (86 %) u dobi od 47 godina sa 23 godine ukupnoga radnog staža, od čega 15 godina radnog staža u školi. Njih 80,2 % radi samo u jutarnjoj smjeni. Određene financijske poteškoće u kućanstvu ima 74,7 % ispitanih, a 9,7 % ih radi drugi plaćeni posao (ponekad ili stalno). Ocjena zadovoljstva poslom iznosi 3,26.

3,26
OCJENA
ZADOVOLJSTVA
POSLOM

Istraživanje, preporuke i smjernice

02/ Upravljačka kultura i kompetencije

- Ravnatelj je korektan prema učenicima i poštuje vas kao osobu (4,1 – 4,3)
- 92 % učitelja i 86 % stručnih suradnika smatra da bi u školskim odborima trebalo biti više učitelja
- Većina zaposlenika smatra da su odluke školskih odbora pod utjecajem osnivača
- Vijeće roditelja = 3,26
- Vijeće učenika = 3,33
- 41 % učitelja i 54 % stručnih suradnika = ovlasti učiteljskog vijeća su premale
- Zadovoljstvo učiteljskim i razrednim vijećima = uglavnom zadovoljni
- Zadovoljstvo odnosom s osnivačima škole = 2,86 – 3,34

- 85 % učitelja
- 75 % stručnih suradnika
- 73 % zaposlenika upravljačkog i administrativnog osoblja

**MOGUĆNOST PODNOŠENJA
ANONIMNIH PRIJAVA TREBA UKINUTI**

Istraživanje, preporuke i smjernice 03/ Pravednost i diskriminacija

- 16 % zaposelnika doživjelo je neki od oblika diskriminacije
- 73 % zaposlenika to nije nikom prijavilo
- 38 % je doživjelo neki oblik uskrate prava na radnom mjestu
- 47 % zaposlenika doživjelo je neki oblik zlostavljačkog ponašanja (mobing) na radnom mjestu

- Nužnost mjera za prevenciju diskriminacije i mobinga
- Sustavne edukacije
- Uspostava mreže izmiritelja

Istraživanje, preporuke i smjernice

04/ Ulaganje u ljudske resurse

- Učitelji, ravnatelji i stručni suradnici = edukacija na županijskim stručnim vijećima; stručni aktivni u školi; učiteljska vijeća škole
- Administrativno i pomoćno osoblje sudjeluje na edukacijama koje plati škola
- Zaposlenici su zadovoljniji edukacijama koje biraju izvan sustava školstva

- Nedostatna sredstva za edukacije
- Potrebno je podići kvalitetu stručnih osposobljavanja i edukacija
- Nužno uvođenje fonda za edukacije na razdjelu troška za poslovanje ustanove

Istraživanje, preporuke i smjernice 05/ Kvaliteta radnog života

- Konflikt privatnog i poslovnog života
- Obavlja svoje radne zadatke u slobodno vrijeme (svakodnevno ili nekoliko puta tjedno) = 71 % učitelja; 33 % upravljačkog i administrativnog osoblja; 40 % stručnih suradnika
- Negativni utjecaji u radnoj okolini (izvori opterećenosti) = administrativni poslovi; nezadovoljstvo načinom rješavanja problema na razini ustanove

UČITELJI SU SPREMNI NA DODATNE OBVEZE U KORIST UČENIKA

UČITELJI SU SPREMNI NA PREKOVREMENO OSTAJENJE U ŠKOLI KAKO BI POMOGLI UČENICIMA

Istraživanje, preporuke i smjernice 05/ Kvaliteta radnog života

STRES NA RADNOM MJESTU = PROFESIONALNO SAGORIJEVANJE
(UMOR NASTAO RADNOM PREOPTEREĆENOŠĆU)

UMJERENA RAZINA SAGORIJEVANJA

- 41 % učitelja, 38 % upravljačkog i administrativnog osoblja; 33 % pomoćnog osoblja; 28 % stručnih suradnika = smatra da im je zbog posla ugroženo zdravlje
- 80 % učitelja, stručnih suradnika te upravljačko – administrativnog osoblja radi iako su bolesni, kao i 63 % pomoćnog osoblja

Istraživanje, preporuke i smjernice

05/ Kvaliteta radnog života

- osigurati organizaciju rada koja će omogućiti usklađivanje privatnog i poslovnog života zaposlenika
- promicati kulturu zdravih i kvalitetnih radnih odnosa
- smanjiti broj učenika u razrednim odjeljenjima kako bi se učitelji s manje stresa mogli kvalitetno pripremiti i provesti individualizaciju u nastavnom procesu
- smanjiti broj sati neposrednog rada s učenicima u tjednom zaduženju učitelja i stručnih suradnika
- smanjiti administrativno opterećenje učitelja
- za zaposlenike na pomoćno – tehničkim radnim mjestima osigurati rad u okviru propisanih normi i osigurati izdavanje suglasnosti za novim zapošljavanjima na upražnjenim radnim mjestima pomoćno – tehničkog osoblja u osnovnoškolskim ustanovama u sustav stručnog usavršavanja uvrstiti edukacije iz područja osiguravanja i održavanja zdravih i kvalitetnih radnih odnosa.

Istraživanje, preporuke i smjernice

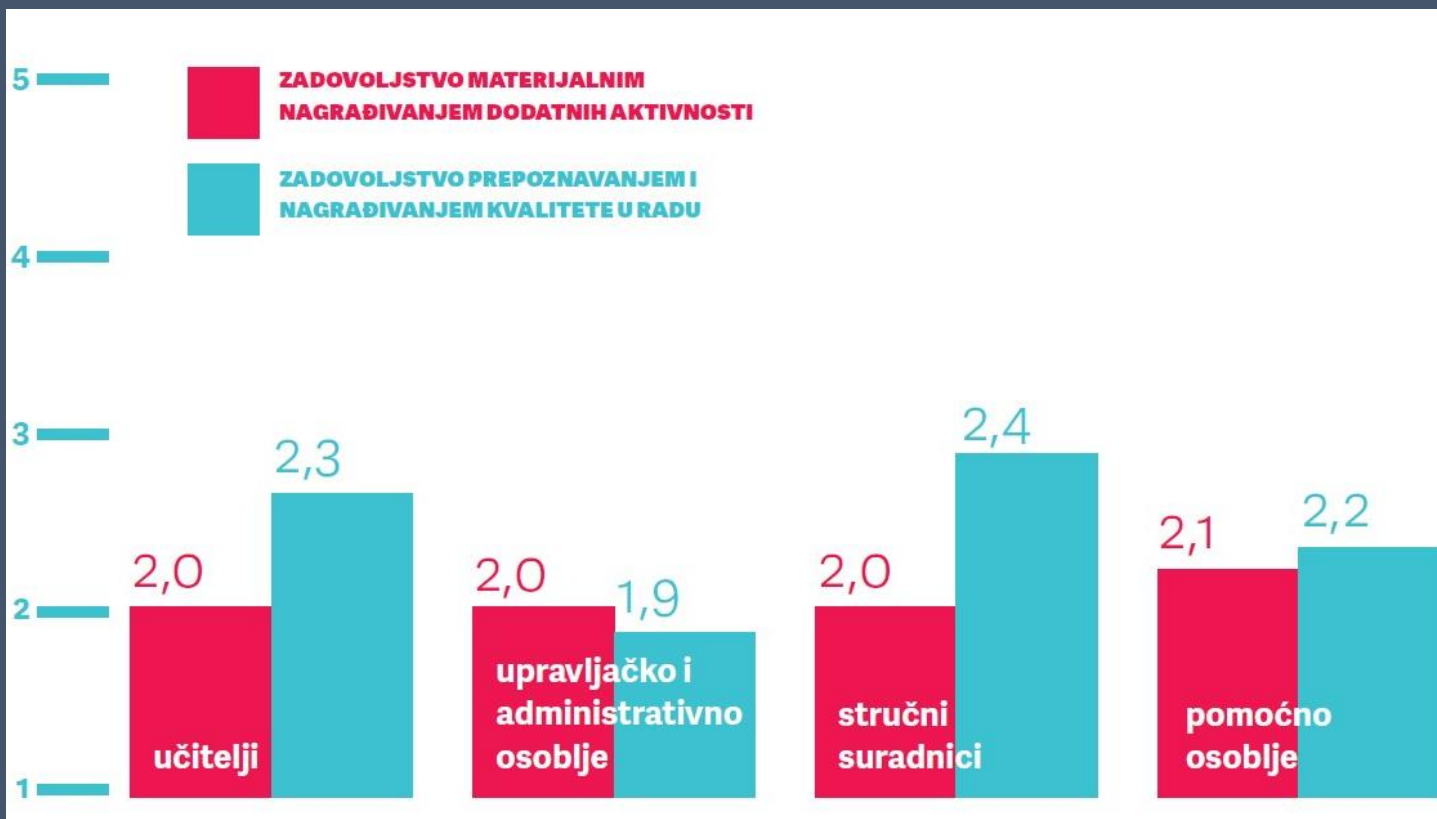
06/ Zadovoljstvo kvalitetom sustava

- Stvaranje pozitivne odgojne atmosfere (M=3,6); autonomija pri ocjenjivanju i vrednovanju (M=3,4); te neneovisnost od utjecaja roditelja na sadržaj odgojno-obrazovnog procesa (M=3,1)
- Mogućnost odgajanja učenika (M=3,2); autonomija s obzirom na ishode učenja u provedbi kurikuluma (M=3,1); neovisnost od utjecaja roditelja na ocjenjivanje i vrednovanje (M=3,1); autonomija u odgojnom procesu (M=3,1); kvaliteta udžbenika (M=3,1); oprema za izvođenje nastave (M=3,0); pedagoške mjere za poželjno i prihvatljivo ponašanje (M=2,9)
- Pedagoške mjere za nepoželjno i neprihvatljivo ponašanje (M=2,6); ujednačenost kriterija ocjenjivanja u različitim školama (M=2,6)
- Učitelji i stručni suradnici najmanje su zadovoljni motiviranošću učenika (M=2,8), njihovom komunikacijom i međusobnom suradnjom

Istraživanje, preporuke i smjernice

06/ Zadovoljstvo kvalitetom sustava

- smanjiti broj učenika u razrednim odjelima, kako bi učitelji mogli ostvariti sve ono što se od njih očekuje u provedbi reforme, ishoda predmetnih kurikuluma i obrazovnih postignuća nastavnog plana i programa
- postupno uvesti jednosmjensku nastavu i programe produženog boravka u svim osnovnoškolskim ustanovama u Republici Hrvatskoj
- osigurati materijalne uvjete za trajni i profesionalni razvoj svim zaposlenicima osnovnoškolskih ustanova
- ujednačiti pedagoške standarde osnovnih škola u Republici Hrvatskoj na način da omoguće odgoj i obrazovanje adekvatne vremenu i zahtjevima 21. stoljeća
- redefinirati sustav pedagoških mjera
- sustavno unaprjeđivati dvosmjerne komunikacijske kanale između škole i roditelja
- uključivati roditelje u zajedničke projektne aktivnosti za potrebe škole i u aktivnosti kojima je cilj popularizacija rada škole

Istraživanje, preporuke i smjernice 07/ Prepoznavanje kvalitete rada i nagrađivanje

- 58 % nije zadovoljno prepoznavanjem i nagrađivanjem kvalitete u radu
- 71 % zaposlenih nije zadovoljno materijalnim nagrađivanjem

Istraživanje, preporuke i smjernice

07/ Zadovoljstvo kvalitetom sustava

Uspostaviti sustav prepoznavanja kvalitete rada te sustav materijalnog nagrađivanja utemeljenoga na kriterijima izvrsnosti

Vrednovati rad na projektima

Omogućiti fleksibilno kretanje unutar sustava

Istraživanje, preporuke i smjernice 08/ „Škola za život”

- Ocjena eksperimentalne provedbe
- 67 % smatralo da je opseg posla izrazito povećan
- 90 % je smatralo da dodatan angažman u provedbi programa treba biti plaćen
- Učitelji nisu bili zadovoljni razinom konzultiranosti i kvalitetom eksperimentalnih nastavnih materijala
- Nezadovoljstvo pedagoškim standardima koji se primjenjuju u provedbi reforme (M = 2,5)

Praćenje provedbe? Ujednačavanje pedagoških standarda? Stručno usavršavanje? Povećanje plaća?

JESMO LI
NAPREDOVALI?